

доступ до Реєстру забезпечує можливість роботи з ним студентів-юристів, а саме ознайомлення з правовою позицією судів України по окремих категоріях кримінальних, цивільних, господарських та адміністративних справ, а також справ про адміністративні правопорушення.

Наявність доступу до Реєстру повинна застосовуватись викладачами при проведенні семінарських занять з курсів: кримінального, цивільного, господарського, адміністративного, кримінально-, цивільно-, господарсько- та адміністративно-процесуального права. При підготовці до семінарського заняття студент не тільки використовує джерела теоретичного та нормативного характеру, а й опрацьовує віднайдені ним судові рішення на основі запропонованого нормативного матеріалу.

При цьому на самому семінарському занятті викладач може застосувати метод роботи міні-груп. У ході такого семінарського заняття представники одної міні-групи доповідають теоретичні питання, представники другої міні-групи підтверджують або спростовують дані першої групи, зважаючи на судові рішення, а представники третьої міні-групи дають оцінку правозастосуванню з певних питань як на основі теоретичного, так і практичного матеріалу. У ході такої роботи викладач оцінює знання студентів-доповідачів. У кінці такого семінарського заняття викладач може запропонувати написання самостійної роботи проблемного характеру, оцінюючи таким чином кожного студента в групі.

Застосування в роботі на семінарському занятті даних Реєстру надає можливість студентам-юристам не тільки оцінити стан вітчизняного законодавства, а й постежити якість його застосування судами України. При цьому є можливість «відслідкувати» рішення, ухвалені місцевим судом, за результатами розгляду в апеляційній і касаційній інстанції, простежити підстави залишення рішення в силі або його скасування вищими інстанціями.

*Грущенко Л. М., доц. кафедри
педагогіки та психології*

ЗАХИСТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ У ФОРМІ ПІДСУМКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

У системі професійної підготовки майбутніх викладачів важлива роль належить педагогічній практиці. Саме вона органічно поєднує теоретичну підготовку з практичною педагогічною діяльністю.

Аналіз педагогічної літератури (Короткова Ю.М., Носенко Е.Л., Фіцула М.М., Гін А.О. та ін.) свідчить, що сучасні науковці визнають педагогічну практику обов'язковою складовою професійної підготовки педагога. Не випадково у навчальних планах різних ВНЗ України, які надають психолого-педагогічну підготовку (не тільки педагогічних), представлено широкий спектр видів педагогічної практики для різних спеціальностей. Відповідно до «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», основною метою практичної підготовки є оволодіння студентами сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в галузі їх майбутньої професії, формування у них, на базі одержаних у вищому навчальному закладі знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності. Г. О. Шульдик та В. І. Шульдик називають педагогічну практику зв'язуючою ланкою між теоретичним навчанням студента і його майбутньою роботою, підкреслюють, що під час педагогічної практики «не тільки відбувається перевірка теоретичної і практичної підготовки студента до самостійної роботи, але й створюються широкі можливості для забезпечення творчого потенціалу особистості».

Студенти, які пройшли педагогічну практику, мають звітувати перед керівником практики (комісією) та групою про результати її проходження. Залік з педагогічної практики рекомендується проводити у формі підсумкової конференції. Конференція — це збори, нарада педагогічних працівників і студентів, де обговорюються та розв'язуються окремі питання, пов'язані із проходженням студентами педагогічної практики, що дозволяє практикантам проаналізувати свою теоретичну підготовку до майбутньої викладацької діяльності та висловити власний погляд на педагогічну діяльність, внести пропозиції. У процесі проведення підсумкових конференцій з педагогічної практики здійснюється:

- виявлення талановитих студентів, здатних до самостійної педагогічної діяльності, їх підтримка та заохочення;
- обмін педагогічним досвідом між студентами та викладачами;
- підвищення рівня професійної підготовки студентів шляхом обговорення проблем і труднощів, що виникли в ході практики, та шляхів їх вирішення;
- виявлення студентів, які найбільш успішно пройшли педагогічну практику, створення умов для реалізації їхнього творчого потенціалу;

— пропаганда творчого підходу до педагогічної спеціальності;
— підтримка інновацій, ініціатив у галузі методики викладання економіки, стимулювання пошуку власного педагогічного стилю.

Існують різні форми проведення конференції. Великою різноманітністю форм спілкування, інформативністю, дискусійністю, природною емоційно-ціннісною забарвленістю відрізняються підсумкові конференції, які проводяться у вигляді «круглого столу», «ділової гри», «прес-конференції» тощо. На них здійснюється колективне обговорення проблем, що виникли в процесі практики, її результатів і значення для професійно-педагогічного становлення студентів. Кожний студент оформлює портфоліо з фото-та відеоматеріалами, що ілюструють проходження практики. На підсумкових конференціях можна проводити такі види завдань:

— методичний вернісаж «У творчій лабораторії викладача економіки», який утворюють різноманітні наочні посібники; дидактичний матеріал, орієнтований на різні типи сприйняття особистості, зразки творчих робіт учнів і самих студентів;

— педагогічний калейдоскоп, що складається з есе на теми: «День за днем», «Мій перший урок», «Мої перші учні»;

— методична скарбничка «З педагогічної практики» (цікавий матеріал, витяги з усних та письмових відповідей учнів, довідкові матеріали, терміносистеми, рецензії, анотації, моделі та конспекти уроків); діагностичні карти і статистичні дані складені студентами-практикантами.

Підсумкові конференції — це підбиття підсумків одного із значущих етапів особистісного і професійного розвитку майбутнього викладача економіки, його оцінка та самооцінка. Така форма захисту дозволяє студентам не лише повно й наочно представити результати своєї практичної діяльності, а й поділитися враженнями від проходження психолого-педагогічної практики, обмінятися досвідом.

*Демченко Н. М., асистент кафедри
цивільного та трудового права*

ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ»

Існують різні форми організації навчального процесу, і основною серед них є саме аудиторна робота викладача і студента. На семінарських ті практичних заняттях застосовуються різні засоби активізації процесу навчання; що надає можливість не тільки сфо-